

Heinrich Rudolph Redecker Wulbrandus Adolphus Robbig ab Hallerspring

Concessione & autoritate Amplissimi ICtorum ordinis in illustri ad Varnum Academia Disputatio Iuridica De Cessione Bonorum

Rostochii: Kilius, 1656

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn732603692>

Druck Freier Zugang

Übergabe von Lignitium

RU zur 1657.

Heinrich Rudolf Redeker, Pres.

Wülbrand Adolff Robbignius, Prof.

10

2
DIRECTORE JOVA

Concessione & autoritate Amplissimi
Ictorum ordinis in illustri ad Varnum
Academia

DISPUTATIO JURIDICA

De

C E S S I O N E
B O N O R U M

PRÆSIDE

Viro Nobilissimo, Excellentissimo & Consultissimo
DN. HENRICO RUDOLPHO
Nedekern / U J. D. Patrono, Fautore ac Ho-
ipite suo, observantiæ cultu nunquam inter moritu-
ræ venerando, publicæ eruditorum
cenfuræ

Ad diem 12 Novemb.

In Auditorio Majori exhibebitur

à

WULBRANDO - ADOLPHO ROBBIGIO,
ab Hallerspring Westph.
Auth.

✻ (o) ✻

ROSTOCHII,

Typis Hæredum NICOLAI KILII, Acad, Typ.
Anno 1656.

Pro Magistro Sa

UNIVERSITÄT ROSTOCK
BIBLIOTHEK
ROSTOCK
VERLEHNSZEICHEN
1874

Universitäts-
Bibliothek
Rostock

Adjuvante Triuno.

Materia cessionis bonorum esse utilissimam, frequentissimam imo quibusdam valde necessariam, quotidiana forensium negotiorum experientia satis superq; evincit. Cum quidam propter malas nostri ævi condiciones, non vitio proprio, sed iniquitate temporum ac fortunæ injuria facultatibus ita lapsi sunt, ut eorum bona, ad æs alienum creditoribus suis exsolvendum non sufficiant. Ne autem hi planè pessimum eant, ex commiseratione miserabile remedium ac beneficium in obaratorum favorem adinventum est, quod ipsum paucis delibare animus est. Primo autem omnium Divini Numinis auxilium imploramus, sine quo sapere, desipere est, August. *in c. s. meditat. in pr.* Imo ut illa bono peragantur exitu, quæ malo sunt inchoata principio, impossibile est *c. 25. caus. 1. quest. 1.* Igitur à Jove principium est, à Jove finis erit.

Thesis Prima.

Ntequam autem rem ipsam aggrediamur, verborum ratione habere debemus. Sciendum autem est, Cessionis vocabulum in jure nostro variam habere significationem: Sumitur enim pro translatione *in l. 4. C. d. donat l. 22 C. mandati*, pro accessione *l. 12. ff. de distractione pignorum*, pro Venditione *l. 36 ff. de fidejus.* Item pro traditione *l. 7 C. d. O. & A. l. 39. d. S. P. II. Auth. presente C. d. fidejuss. §. 3 Instit. d. Usufr. l. 36. ff. de Usufr.* Et proinde cessio in juribus incorporalibus tantum operatur, quantum traditio in corporalibus.

Frantzck, de Eriçt. n. 50. Gl. in l. fin. ff. de donat. Est autem vel particularis, puta certæ alicujus Actionis l. 7. ff. de distracōne pign. aut Nominis, aut Juris l. 23. ff. d. hered. vel act. Vend. vel universalis quatenus bonorum collectina sumptorum est translatio ac abdicatio, quæ vocis acceptio retinenda, quippe cum proximè proposito nostro inserviat. Inde facile dijudicandum, quid Bonorum appellatio hic contineat: scilicet non bonitatem rei internam cui opponitur malum, ut in l. 39. de R. V. l. 5. ff. de Usur. §. 37 Instit. de R. D. nec rem specialem ut in pr. §. de Vibon. rapt. Sed totum Patrimonium patrisfamilias l. 52. de A. R. D. l. 165 de V. S. quod nullum onus annexū habet l. 83. in fin. l. 39. §. 1. d. 1. inde bona dicuntur quod beent l. 49. d. 1.

II.

Sumtā igitur in hoc significato voce Cessionis Bonorum, rectè definitur, quod sit Actus legitimus quo debitor obætatus omnia sua bona Creditoribus suis dimittit, ut illorum molestias effugiat Bicc. Rer. Quot. f. 5. §. 158. l. 7. ff. 17. C. h. t. Erat sanè Græcorum tempore obæeratorum hominum admodum dura conditio, ut meminit Plutarchus in lib. Polit. ad Trajan. Sumebantur à Creditoribus in servitute perpetuam, ac pro lubitu vendebantur. Cujus vestigia quodammodo Jus Lubecense imitatur §. Lub. art. 1. lib. 1. tit. 3. Sed valde durior Romanorum ævo fuit, cum ex constituto l. 12. tab. non vinciebantur, nec verberibus afficiebantur, nec in Vincula conjiciebantur aut in servitute perpetua detinebantur; sed heu! brevissimo laniatu inopis debitoris membra & artus distrahebantur, si nullus emtor inveniretur, sicut nunc bona venum distrahuntur, ut referunt Aul. Gell. lib. 20. cap. 1. & Carolus Sigonius lib. 1. antiq. jur. civil Rom. c. 6. Cristin. Vol. 4. Decis. 123. n. 1. Rittersh. ad L. XII. tab. cl. 3. c. 12. Coibm. V. I. C. 19. Quæ pœnæ asperitas præcul dubio debitoribus propter violatam fidem contigit cum grave sit fidem datam, fallere l. 1. ff. d. conf. pec. & l. 1. ff. d. pact. Ut igitur quid habeant, quod improbis debitoribus timorem injiciat, nedolo vel culpa, bona in fraudem creditorum intervertant, aut ludendi temeritate facultates perdant l. fin. in pr. C. d. Aleat. hoc pœnæ genus à Romanis inventum, ac postea in leges 12. tab. relatum censetur, à cuius legis crudelitate Solonis sanctio, quæ in se continet, ne cui liceat ob usuras in corpus jus habere, abhorret ut testatur Plutarchus in ejus vita in lib. de vitand. usur. à qua deinde Imperator Constantinus non recessit, sed illam corroboravit in l. 2. C. de Exact.

d. exact. tribut. Imo Dioclet. & Maxim. iuctuosum credebant, & ob æs alienum liberi homines servirent *l. n. C. d. O. & A. Atq;* adeo etiam debitorum nexorum conditionem sustulit, quæ post *LL. 12. tab.* in usu erat *Conn. l. 4. comm. c. 14. n. 7. ras. l. 1. b.* Attamen propter obduratam decoctorum fraudem, ut crescentibus delictis, pœnæ exasperentur *l. 28. §. 3. de pœn.* rigor antiquæ legis; in totum planè non obliteratus est, sed vestigia in quibusdam locis remanserunt, ut ita metu pœnæ deterreantur. In Gallia sic procedere moris est, ut Subjectus Regi, ex condemnatione tegmen viridis pilei instar repperet, ex quo aspicientibus innotescit, cujus conditionis homo obveniat: Quemadmodum apud Romanos in usu fuisse legimus, illos ex calumnia damnatis magnum K. frontispitio capitis inuri consuevisse, veteres enim calumniam per K. scribebant, ut exinde quoq; unicuiquè clarum fieret, quomodo hic habendus, quem formosa frontis Inscriptio demonstrabat. Videatur mihi semper venerandus Parens in *Cod. suo critico ad hanc literam.* Qui vero Regi subjectus non est, sed extraneus carceris pœnam subeat, necesse habet. Vid. *Mornac. ad l. 28. ff. ex quibus caus. Maj.* & omnino *Gotofr. ad Nov. 135. lit. f. ubi & Flandros* ita agere refert, quod, etiamsi sit indigena, nisi certis conditionibus juxta constitutionem Caroli V. latam Anno 1541. hoc ipsum specialiter Impetraverit, non ad Cessionem bonorum admittendus sit, *Gudelin. de Jur. Nov. lib. 4 c. 16.* Apud Hispanos ita receptum esse testis est *Covarr. lib. 2 variar. resolut. c. 1. n. 5* quod debitores non admittantur ad Cessionem, sed excussis bonis ne otiosi vagentur, creditoribus traduntur, ut operis ac servitiis suis juxta judicis arbitrium satisfaciant. Plura apud remotiores populos extra Germaniam positos circa hanc materiam, ratione ritus constituta, Vid. penes *Menoch. d. arbit. jud. quæst. & Brunnum d. Cess. bon. quæst. 3. n. 3. & seqq.*

in Germania quoq; duritiem *l. 12. tab.* non plane esse submersam constat; cum in terris Saxonix contra debitores ad carceris condemnationem procedatur *Carpz. in jur. pr. forens. part. 2. consit. 22. definit. 1. 2* Imò in provinciis Saxonix extra terram Electoralem dantur, ut eos creditores compedibus & vinculis teneant inclusos, servitiisq; eorum tam diu utantur, donec vel his, vel alia via debitum sit exsolutum. *Landtr. lib. 39. art. 3. Zang. d. except. p. 3. c. 1. n. 142. Coler. d. process. Execut. part. 1. c. 3. n. 11. Carpz. P. 2. C. 22. d. 1. Christoph. Zobel part. 2. disseent. 30. num. 6. & 7.* Quod ipsum ut in Hispania & Saxoniam, ita etiam.

etiam in quibusdam Germaniæ Emporiis usu observatur, ut ex *Statutis Hamburgensium part. 1. tit. 43.* Von Bancorottiren und sündigen Schuldenern, und wie gegen ihre Persohnen / und Güter gehandelt und procedirt werden soll / & tit 41. §. II. fonte der Kläger & §. 13. würde aber der Gläubiger / & *Lubecensium part. 1. tit. III. art. 1. ubi Mey. n. 13. à quo non recedit Rostochiensium.* ut ex tit. 23. §. 2. Sondern sol in der Gläubiger gefallen stehen &c. Uti etiam Sereniss. Ducum Mechlenb. *constitutio Provincialis par. 2. tit. 45. d. cessione bonorum*, quæ eo porrigitur ut etiam uxor falliti carceris squalorem ac injuriam haud effugiat, si modo decoctionis fuerit particeps, hæc enim mulier, quoniam probæ uxoris nomen perdidit, dum maritum dehortari debuit, ne ejusmodi inutilis sumtus faciat, ipsa verò ita subintrat, ut Satrapes sumtus ejus sufferre nequeat, ut illa apud *Terent. Heaut. act. 3. sc. 1.* & ita rectè tempestas domus, imo totius fundi calamitas vocatur, propterea ex post facto unâ cum marito, ut incommodi quid sentiat, non est iniquum *arg. l. 10. ff. d. R.I.* Plura in diversis locis citra hunc procedendi modum sunt statuta, attamen ut plurimum diversa, quæ huc referretum temporis, tum instituti nostri ratio hac vice non patitur

III.

Sed ut in thesi præcedente dictum est, ejusmodi pœnæ genera ex *l. 12. tab. descendencia*, fuisse valde dura, imo audita horrenda, quæ *Lex Julia l. 4. C. h. t.* primum mitigavit, & Justinianus postmodum eo deduxit, ne plane corpora hominum creditæ summæ subiaceant sed ut horum bona universa tamen creditoribus sint obnoxia *in l. ult. C. qui bon. ced. poss.* quapropter cum in favorem inventa sit cessio bonorum, eam diximus esse actum, quo succurritur debitoribus, ne carceris injurias aliq; incommoda & molestias sentiant. Actus a. vocabulum latè patet *l. 19. ff. d. V. S.* & ibi *Arnold. Corv. l. 5. de R. J. l. 5. rem. rat. hab.* Ideoq; & factum cessionis bonorum rectè complectitur. Dicitur quoq; in quibusdam juris textibus auxilium & beneficium *l. 1. 4. & 8. C. qui bon. ced. poss.* sed stabile, lamentabile ac miserabile *l. fin. C. d. t.* cum per id cedens bonis ad id perducitur, ut panem, ostiam, aut honestis manuum laboribus quærere cogatur, nisi fame velit perire, ut haud inconcinne refert *Matth. Coler. In process. execut. p. 1. c. 10. n. 123.*

IV. Vide-

Videamus nunc quibus hoc beneficio succurritur; Ubi sciendum est, cum Cessio sit actus talis, quo miseris, non dolosis consulitur *l. fin. ff. qu. in fraud. credit. Brun in tract. d. Cess. bon. quest. 4. in pr. & quest. 5. num. 3.* Itaque his qui dolose in realiena versati sunt, competere non posse, nam dolosus ipso jure perdit sua privilegia, à jure ac LL. sibi indulta *l. 2. §. 3. ff. ad Scutum Velleian.*, neque damnnum sentit, cum sua culpa sentiat *l. 203. ff. d. R. l.* uti ex thesi subsequenti videre est: sed iis qui non vitio proprio, sed infortunio ad incitas redacti sunt; Eorumque hæredibus ac successoribus, quia in defuncti jus succedunt *l. n. ff. d. divers. temp. præscript.* & unam personam cum defuncto representant *l. fin. C. de impub. & al. Substitut.* sive sint patresfam sive sint filiifamil. non tantum masculi, sed etiam fæminæ *l. 7. C. h. t. ibi.* utriusque; Ilexus Christin. *V. 4. dec. 123 n. 6.* Mulier tamen incarcerari nequit ex *Auth. hodie novo jure C. d. Custod. reor.* Quod, an etiam de muliere pro tutelæ administratione obligata, factâ renunciatione SCri Vellejani, & omnis legum auxilii *Auth. matri & aviæ C. quando mat. iul. off. fung. potest. ubi & Bart.* ratione incarcerationis sit sentiendum, nec ne, in ipso discursu mentem nostram pluribus aperiendi forsitan dabitur occasio: Ubi de jurata Cessionis renunciatione, propter connexitatem materiæ, animus declarabimus. Sed quoniam modò diximus filiumfam. cedere bonis posse, videndum est, quibus bonis possit cedere, nos cum *Bach. ad Treutl. vol. 2. disp. 24. ib. 4. lit. D.* etiam in profectiis hoc procedere statuimus ex *l. 7. C. h. t. ibi quod patre volente possident*, quæ verba necessariò ad profectitium peculium restringenda sunt; de bonis enim Castrensibus vel adventitiis, in quibus filiusfam. pro patrefam. reputatur, separatim egit justianus in *pr. d. l. ibi, quæ patribus acquiri vetitæ sunt*, Imò quamvis hæc bona non filii, sed patris sint; Nam quod filius nullatenus patri præjudicare possit, cum liberi nostri & natura & jure civili nobis dentur ut profint, non verò ut noceant *l. 133. ff. d. R. l.* Id nos extra causam peculii intelligimus: cum illa concessio peculii filiofam. facta à patre, tacitam in se contineat contrahendi permissionem, ex qua pater peculio tenus obligatur. Dicendum igitur est, etiamsi peculii proprietas sit patris, ut in profectitio; vel ususfructus penes patrem ut in adventitio, ut illa sine patris licentia voluntaria alienari non possit *l. ult. §. filius C. de bonis quælibet*, attamen quoniam subest necessaria cau-

s, pro-

propter quam fit alienatio; ne sc. Executionem filius patiat, & si non cedat, carceri mandetur vid. *gloss. & Dd. comm. ad l. pen. C. h. t.* ratione horum bonorum valere cessionem dicimus; Accedit denique quoniam diximus ex contracta filii de peculio obligari patrem, etiam eundem eo magis ex sententia teneri in qua quasi contrahitur *l. 3. §. 11. ff. de peculio* maxime si filius in iudicio condemnatus à patre defensus fuerit Vid. *Brun. in tract. d. cess. bon. quest. 4. n. 4.*

V.

Diximus modo de patrefam. quod bonis cedere valeat, quid si vero contingat illum nihil in censu (h. e. in bonis, arg. *l. fin. C. d. jure delib. Briss. h. v.*) habere: An nihilominus cedere possit, controvertitur Quod nos affirmamus, scilicet fieri posse ratione Spei, quippe cum in futurum aliquid acquirere possit. Vid. *gloss. ad d. l. pen. C. h. t. & VVejenb. in π. ad h. t. n. 3. Christin. d. d. n. 6. & ne afficiatur in iuria, juris benignitate ipsi hoc beneficium cessionis conceditur. Sunt vero quædam personæ, quæ hoc cessionis remedio uti non habent necesse, propter Beneficium, Competentiæ, ut Marit⁹ qui tam constante quâ dissoluto matrimonio, si ab uxore conveniatur, non nisi in tantum quantum facere potest condemnatur *§. 37. Inst. de act. & l. 12. ff. Solut. Matrim.* nisi dolose in re dotali versatus fuerit, tunc enim plenarie executioni locus est. Idem privilegiū mulieri ex æquitatis ratione, si maritus adversus eam agat concessum. est *l. 20. ff. de re jud.* Sunt præterea & aliæ personæ hoc privilegio munitæ, puta Socer si à genero de dote conveniatur *l. 15. ff. solut. matrim. & l. 21. de re jud.* Parens, Patronus & liberiejus *l. 30. & l. 17. ff. d. re jud.* His enim personis merito à liberis ac libertis debita reverentia, honor & observantia est præstanda, quæ utiq; illos in solidum condemnari non patitur; Idem in socio propter fraternitatis jus quod in inter se colere videntur, observatur *l. 16. ff. de re jud. & l. 63. in. pr. ff. pro soc.* ut & inter fratres, licet *Schneider vinnus* aliter sentiat; Si enim illud beneficium inter illas personas reperitur, ubi solum imago fraternitatis apparet, quidni & ubi vera non ficta adest, propter unumquodq; enim aliquid tale est, id magis tale est, ut recte statuunt philosophi. & *J. C. i. Auth. multo magis ubi DD. C. de SS Eccles. D. Tabor ad Barbos. l. 18. c. 3. axi 3.* Donator quoq; si forsitan ex donatione pura ac simpliciter, quæ nullo urgente jure nec propter causam aliam facta est, quam ut quis liberalitatem exerceat conventus fuerit, gaudet hoc privilegio*

giō l. 41. l. 50. de re Jud. secus vero si ob causam facta sit donatio l. 19. §. 1. §. fin. de donat. junct. l. pen. d. l. D. quia quod ob causam datur, potius est permutatio; in permutatione vero hoc beneficium, quod competentiæ vocant Dd. non habet locum. Milites propter causam publicam hoc gaudent beneficio p. l. 12. ff. de re jud. Carpz. p. 1. c. 32. defn. 5. Sunt & aliæ personæ quibus hoc medio succurritur, quas huc referte pagina non permittit.

VI.

Sed de Clerico lubet quædam annectere & inquirere, quatenus & ille bonis cedere possit: Quidam negant; Nos ipsi beneficia à jure concessa non deneganda putamus, extat enim expressus juris Canonici textus in c. Odoardus 3. d. Solut. Esse autem cessionem bonorum beneficium, comprobatur l. pen. C. h. t. ad quod debitores omni aliis destituti auxilio, velut ad sacram anchoram confugere solent. Coactam vero cessionem nos non valere statuimus in illo Clerico, qui majoribus ordinibus sacris insignitus est, puta qui altari ecclesiæ proprio ministerio inservit, non vero in illo Clerico, qui minoribus ordinibus tantum est condecoratus; Hic enim quantum ad hoc beneficium spectat, laico haud impar censetur. Et quamvis universitates & collegia regulariter etiam cedere bonis possint, ut nota est Peretz in C. h. t. n. 4. Atamen sunt quidam Dd. qui de Ecclesia dubitant, num & illa bonis cedere possit, quorum in numero & Brunus invenitur in prædict. tract. quest. 2. n. 1. qui plures pro suâ sententiâ autores allegat, propterea, quia causa propter quam sit inducta, puta incarceration l. 1. C. h. t. deficiat; Sed respondendo. Nos hic aliam causam ac finem Cessioni subesse dicimus, nimirum quoad fieri possit satisfiat Creditoribus & debitor ab importuna creditorum molestatione immunis fieri queat. Ideoq; non una cessionis est causa, sed multiplex, quemadmodum unius rei plures fines esse possunt, ut si unus deficiat, ad alium possimus confugere, Imo plura si Impedimento sint, uno remoto, reliqua nullatenus tolluntur Guil. 2. Obs. 65. n. 7. & quamdiu importunæ Creditorum durant flagitationes, cessioni locus est. Cardin. Tusch. lit. C. Conclus. 144. n. 7.

VII

Sunt & præterea personæ, quibus etiam volentibus cessio denegatur, ut mercatores falliti, qui alias banqueruptores vocantur Germ.

B

Ban.

Wanckerottirer verorbene Kauffleute/ Leut. Verriger Befold. Tb. Pr.
voce Wanckerottirer. Hi enim quia sua culpa bona amiserunt, ad
cessionem non admittuntur: Cessio enim est subsidium miserorum,
non vero dolo forum, quia dolus nemini prodesse: sed obesse debet
l. fin. §. fin. ff. quae in fraudem. Credit. alien. & ibi gloss & Barr. quod in
tantum extenditur, ut plane talis se literis moratoris indignum faciat,
literæ vero moratoriae vulgo *Quinquenell R. I. de Anno 1548 & Anno*
1577. sub tit. von verorbeneden Kauffleuten. conceduntur vel à Principe
vel majori Creditorum parte, iis, qui malignante fortuna ad incitas
reducti sunt: Creditores enim possunt debitoribus debiti portionem,
plane remittere *l. 7. §. 19. ff. d. pact.* Ergo & solutionis tempus proro-
gare. *Vvehn. pr. obs. verb. Anstand Brieff Matth. Steph. de Jurud. l. 2. p. 1. c.*
z. n. 252. cum ei, cui magis licet, potest quod minus licet, etiam licere,
l. 2. §. 4. ff. v. O. & l. 21. ff. de R. I. l. 1. §. 1. & l. 110. ff. d. t. Imo non tantum in
debitorum, sed & in ipsorum creditorum gratiam induciæ concedun-
tur, & nihil interest, quod quidam inveniuntur, qui plane commiserati-
onis affectu non ducuntur, major enim pars hic minorem ad se trahit
imo minor pars cogitur de jure majori consentire, quod si nolit, prin-
ceps vel Judex competens autoritatem interponit ad eliciendum reli-
quorum creditorum consensum *l. fin. C. h. s.* Habent vero induciæ
certum temp^o præstitutum *d. l. fin. C. h. s.* quod si fuerit elapsum, nihilomi-
nus ad cessionem admittuntur debitores: sed videbatur dicendum quod
non; Quippe cum h. m. debitori daretur ex voto suo progressus ab uno
ad aliud refugium, qua via Creditores, qui dilationem hanc concesser-
unt, facile deciperentur. Quemadmodum disputat *Vvehn. d. l. Hering.*
de fidei. c. 5. n. 126. Zas. ad l. ult. C. h. s. Sed nostra sententia cum sit suffulta
æquitate, nobis magis arridet; Ille enim à beneficio ipsi à LL. concessio
minimè arcendus est, qui omnes suos conatus eo impendit, ut acquirat
unde Creditoribus suis debitum persolvat, sed cum novercante,
æ sinistra sorte, post tempus in literis concessum elapsum, idem qui
fuit in ops inveniatur, itaq; non potest hic in carcerem detrudi, cum pro-
pter fortunæ inhumanitatem nemo se ad carcerem obligare *l. 2. C. d. ex-
act. trib.* neq; fraudis argui possit, quia fecit, quod potuit. Quinimo in-
duciarum concessio propterea non est inventa, ut cuiquam Cessionis
beneficium adimat, sed potius, ut debitor minori cum dispendio ac ja-
ctura omnium rerum suarum satisfaciat *l. fin. C. h. s.* si itaq; fortuna, ut di-
ctum

Aut est, ipsi non arripserit, beneficium Cessionis bonorum huic non est adimendum *Perez. in C. h. r. n. 25.* quam sententiam etiam usus Galliarum approbavit. *Christin. V. 4. decis. 123. n. 17.*

VIII.

Hicque ita delibatis, in Cessionis objectum inquirendum est, ad quod totam substantiam h. e. omnes debitoris res ac bona referimus quæ possidet, usque ad ultimum quadrantem *Zas. in l. pen. ff. de cess. bon. Tholos. l. 22. Synl. Jur. c. 11.* ad quod requiritur inventarium bonorum, & de super juramentum *Hering. de fidei. c. 5. n. 81. Umm ad Proc. Judic. D. 23. §. 5. n. 26. Wesen. in π. h. t. n. 4.* qui enim pro parte bonis cedere velit, non audiendus est, dum quædam celat reliquisse non dicitur *Barr. in l. 1. C. h. t.* Imo qui celat partem, hic se ipsum Cessionis beneficio privat, ut putant *Bald. in l. 1. fin. C. h. t. Carpzov. in Asyl. debit. c. 1. §. 43. n. 164. Perez. in C. h. n. 17.* Verum ex æquitate naturali, quamvis non alimentum, tamen cedenti indumentum relinquitur, uti ad mortem damnato, quamvis huic omnia bona olim ablata, ac visco addigata, tamen vestem quæ indutus erat retinebat *l. 6. ff. d. bon. damnat.* Sic & huic, ne nudus victum quærat, quod sane esset contra pudorem ac honestatem, ideo vestis relinquenda est *Cyn. l. 1. h. t. arg. l. 6. ff. de dign. Peck. de Jur. sist. c. 45. n. 19. Hahn. ad Wesenb. n. 4.* Sed quoniam in principio hujus th. diximus, materiam sive objectum esse omnia bona ac res debitoris, illud ipsum jam restringimus ad illa bona, quæ in obligationem deduci possunt, & quæ alienari non sunt prohibita, nam interdum quædam possidemus ut domini, quorum alienatio nobis non est licita, quod eleganter *Seneca lib. 7. de benefic. c. 12.* huic inquit: non est argumentum, ideo aliquid tuum non esse, quia vendere, consumere, mutare, in melius aut deterius nequis. Tuum enim est, quod sub certa lege tuum est. Si igitur bona feudalia, emphiteutica, usufructum aut similia debitor possideat, quæ pleno domini jure ad illum non pertinent, hæc neque in totum neque pro parte Creditoribus suis cedere potest, Imo hæc cessio est alienatio, quæ ratione feudi & similitum est prohibita *tit. 52. & tit. 55. feud. 1. succedit, quod feudi proprietatis facta investiturâ, semper Domino maneat salva §. fin. tit. 8. feud. 2.* Itaque non potest Domino proprietatis Jus sine facto suo auferri *l. n. ff. d. R. 1.* huc refero *Gunteri ex libro 5. versus.*

Si quis habens feudum, pretio seu vendere totum
Seu pro parte velit, Dominiq; licentia desit

B 2

Seu

Seu dare seu vadio supponere cogitet illud
Qui dedit amittet, nec qui suscepit habebit.

Potest tamen debitor horum bonorum commoditates, quæ non in jure mere personali, quod personam non egreditur, & propterea extraneo cedi non potest *l. 42. de admin. & peric. tut. l. 8. §. ult. ff. de pericul. & commod. rei vend.* sed reali consistunt; Creditoribus, quoad ille vixerit, in solutum cedere *l. 66 ff. d. jure dot. & l. 67. ff. de usufr.* quia illa quæ plenè acquiri non possunt, acquiri tamen possunt quoad commoditates & accessiones *l. 8. §. fin. ff. de peric. & commodo rei vendit* quid enim Interest Domino, num Vassallus Emphitevticarius, vel Usufructuarius ipse, num alius fructus percipiat, dummodo jus proprietatis ipsi maneat saluum, quo post mortem usufructuarii pleno jure uti incipiat *l. 26. ff. de Servit. predior urban. arg. l. 8. in fin. ff. de per. & Comm rei vendit.* Hodierna quoque consuetudine receptum esse testatur *Gail. lib. 1. Obs. 112. n. 2. & lib. 2. d. p. p. c. 12. n. 16.* quod Immissio in bona feudalia fieri possit, ita tamen ut creditor tamdiu commoditates percipiat, & Immissio & Executio vim ac effectum habeat, quamdiu duret jus Vassalli, quod morte ipsius extinguitur *Vvesenb. in π. n. 5. d. reb. aut. Jud. poss. Cothm. V. 1. C. 2. n. 31.* Si itaque mortuo Vassallo debitore, non plenè ex fructibus perceptis Creditoribus sit satisfactum, nihilominus feudum & usufructus ad Dominum vel ad Agnatos natura redit. Soluta enim jure dantis solvitur & jus accipientis *l. 31. ff. d. pign. & hypoth. & l. 69. §. 1. ff. de legat. 2. Perez. in C. h. t. n. 19. Carpz. p. 1. Const. 32. def. 21. Berl. p. 2. c. 82. nisi forte Dominus feudi in oppignorationem consenserit *Hahn. ad Vves. n. 4.* aut consuetudo Provinciae id permisit *Schepelitz in consv. March. p. 4. t. 8. §. 5.* Quæ consuetudo etiam in hoc Ducatu Mechlenb. obtinet; Ut scilicet deficientibus bonis allodialibus, ex feudilibus creditoribus satisfiat, ut docet *Cothm. V. 3. Cons. 18 Lindem. Exerc. Feud. 3. c. 8. th. fin.**

IX.

Perlustrato paucis objecto, ad formam cessionis bonorum transgredimur, quæ explosa veterum scrupulositate, est ipsa voluntatis declaratio *l. 6. C. h. t. judicialis vel extra judicialis l. ult. ff. h. t. Christin Vol. 4. decis. 123. n. 4.* additis quibusdam requisitis, æs alienum contentis & bona sua creditoribus offerentis *d. l. 6. Calvin. in π. h. t. Umm. disp. 23. §. 5. n. 26. Treutl. V. 2. D. 24. §. 4. L. E. ubi Bach,* in tantum ut non opus sit, cessionem

ncm

nem bonorum à principe vel à iudice de novo impetrari arg. l. unic. C. de thes. l. 5. C. de oper. nov. nunc. quod quidem speciali constitutione in Belgarum curiis observatur *Gudelin. de jur. noviss. l. 4. c. 16.* Interim de jure civili sapissimè apud iudicem de hac materia necessario agendum est, cum quidam, de quibus *§. 7.* differuimus, cessionem præteadant, creditores verò illam negent, tunc iudex interveniat, necesse est, qui sua sententiâ, an ipsi competat nec ne, declarat. Cessio tamen ipsa, nuda voluntate etiam extra iudicium fieri potest *Zaf. in. l. pen. ff. h. t. Umm. ad process. D. 23. n. 26.* ubi tamen probè observandum, quod is qui dixit se velle cedere, re integrâ ad huc pœnitere possit *l. 5. ff. h. t. Perez. in C. h. t. n. 2.* Requisita Juris civilis sunt 1. ut, debitum sit liquidum, h. e. confessum vel Judicatum *l. pen. ff. ubi Zaf. Gl. in l. 1. C. h. t.* 2. ut debitor juret se omnia bona cedere, nec ulla reticere, atqui adeo non esse solvendo *N 135. c. 1. ubi Gl.*

X.

Diversarum tamen Gentium mores, quemadmodum jam aliquoties diximus, varie discrepant: Transylvani enim in Cessione pro consuetudine observant, ut Cedens bonis nudus in publicum vadat, & nates ter ad lapidem percutiat, vociferando, Cedo bonis. De qua consuetudine mentionem facit *Bald. Conf. 301. ad evident. vol. 5.* Romæ quoq; ita observari Legimus apud *Cyn. in l. 1. C. h. t.* ut cedere volens leonem marmoreum, qui non procul ab ipso Capitolii limine positus est, ascendat, & proprio motu nates percutiat, dicens, cedo bonis, quod & Papiæ fieri fertur. In Gallia sufficit, ut debitor in iudicio discinctus, aperto capite profiteatur, se non esse solvendo *Perez in C. h. t. n. 2.* Deinde discedit, ut in *§. 7.* notavimus, aliis verò in locis aliud, quoad hunc procedendū ritum observatur.

Nos plura de his ritibus huc referre supervacuum esse ducimus; Sed hoc jam in quæstionem trahimus, an ejusmodi locorum statuta ac consuetudines indistinctè contra eos, qui non propter malos mores, sed contrariâ fortunâ oberati, cum alias sint homines frugi, & bonæ existimationis, cedere coguntur, valeant? ubi si ad principia juris recurrimus, omnino dicendum est quod Non: Quippe cum sint partim, in humanæ, & bonis moribus contrarientur *l. 39. ff. de LL.* Imo res mali ac turpis exempli exinde deducitur, per quod oculi spectantium infestantur *l. 12. C. de re. milit.* Est itaq; fœda ac infructifera solennitas, quæ creditoribus nihil utilitatis affert, cum, & alias cessione

de jure civili nuda voluntatis declaratione fieri possit *l. pen. C. & l. fin. ff. h. t.* uti *β.* præcedente dictum est, itaq; durum esse videtur debitoribus ad flebile cessionis adiutoriam confugientibus, ignominiosam addere afflictionem, quippe quod à pietate, humanitate, misericordiâ & Christiana dilectione alienum foret *Cothm. V. 1. conf. 19. n. 10.* & planè contra *Nov. 135.* quæ vetat debitorem fortunæ calamitate, & injuria lapsum ignominiosâ cessione affici

XI.

In Germania ad hoc, ut cessio bonorum cum effectu procedat, ut plurimum in curiis hæc requiri testis est *Mevius ad J. Lub. lib. 1. tit. 3. n. 20. & seqq. (1.)* ut de debitoris inopia constet, & creditores molestiis instent; est enim cessio ultimum debitorum refugium, ad quod illi antequam à creditoribus molestantur confugere non tenentur & tunc illud petere debent *Decian. respons. 81. n. 22. Vol. 4. (2.)* ut debita sint liquida, ob quæ sit cessio, debitorq; omnia designet & judicialiter producat, alias in fraudem facta censetur *l. pen. ff. h. t. Brun. in tract. de cess. bon. quest. 2. prin. n. 1. Zas. ad l. pen. ff. h. t. (3.)* ut cedentis creditores convocentur ad liquidandû, & de cessione præmittenda agendum: Quæ convocatio instituitur ut plurimum, pro judiciorum stylo trinis citationibus, quarum prima & secunda dicuntur simplices, tertia vero peremptoria, qui hanc præterlabi patitur, juri suo renuntiasse videtur; jura enim vigilantibus sunt scripta, *l. 24. ff. qui in fr. cred.* quæ si semel fuerint extincta, amplius non reviviscunt, dummodo ad notitiam creditoris hæc ipsa pervenerit; Et quamvis *Umm Disp. 23. ad Process. n. 26.* putet quod non sit necesse, ut omnes creditores vocentur, tamen *Ord. Mechlenb. p. 2. c. fin. vers. darauff.* contrarium probat. (4.) ut debitor inopiam eamq; fatalem esse ac novercante fortunâ accidisse doceat *Cothm. conf. 19. n. 31. & seq. vol. 1. (5.)* & omnia bona sua usq; ad ultimum quadrantem ut loquuntur *Dd.* indicet & indicata relinquat *gloss. & Zas. in d. l. pen. ff. h. t.* qui enim quædam subtrahit, & non confitendo celat, is hoc beneficio indignus censetur *Salic. in l. 1. C. h. t.* confessio verò ut dicitur *in ult. ff. h. t.* judicialiter vel extrajudicialiter fieri potest, priori casu, quando debitor post litem contestatam debitum fatetur, confessus in jure pro judicato censetur *l. 26. ff. de re judic. & l. 1. ff. de confess.* posteriori casu, quando extrajudicium debitum non abnegat, adeoq; ad cessionem paratus est, tunc facit hæc cessio, ut ex postfacto litis contestationem impediatur, & per modum

modū exceptionis ad processum impediendum opponi possit per §. 3. *Instit. de Except.* Ex stylo tamen curiæ ut plurimum judicialis requiritur designatio ac confessio, ad quam solet exigi inventarium & traditio librationum *Meynus d. Loc.* (6.) item & juramentum, quod præter confessata, & indicata bona ipsi nihil sit reliquum *Hering. de fidejuss. c. 5. n. 81 & seqq.* quomodo autem in hac provincia in forma juramentum præstetur vid. *Ord. prov. Mechl. p. 2. c. fin.*

XII.

Porro (7.) in hac cessione, de solvendo residuo ad minimum Juratorum aut re promissionis nudæ cautionis præstatio requiritur, si ad meliorem fortunam pervenerit: Nam quamvis cessio cedentem liberat à carcere, non tamen eundem liberat planè ab obligatione, quæ propter creditores ut securiores reddantur ratione residui hæc exigitur, quomodo vero hi reliquatores uti vocantur in l. 9. §. 2. de publ. vectigal. & l. 102. §. 2. ff. de solut. residuum exsolvent extat in §. ult. *Instit. de act.* putà fit condemnatio non in solidum, sed in quantum facere possunt, ita ut maneat idoneum emolumentum, quod, quale sit, judex pro personarum qualitate, rerum ac temporum varietate æstimare debet *Vid Mynsing. ad d. §. ult. Inst. de Act.* inhumanum enim foret, spoliatum semel fortunæ in solidum damnari nisi cessione facta creditor docere possit, debitorem in fraudem creditorum ita alienasse, ut aut plane non aut difficile recuperari possit, hoc casu, quoniam dolum commisit, merito in solidum tenebitur *ex l. fin. §. fin. ff. que in fraud. cred.* Nam si ab initio de dolo constitisset, ipsi cessionis adiutorium denegari debuisset (8.) judicialiter omnia sua bona creditoribus cedere tenetur. *Ord. Mechl. p. 2. c. fin.*

XIII.

Reliquum jam est, ut de causa finali, & effectu cessionis Bonorum agamus. Cum autem, si rem accuratius intueamur, cessio tantum in favorem debitorum sit introducta *Bach. ad Vvesenb. n. 6.* quorum uxilium ac beneficium dicitur *l. fin. C. h. t.* Finis etiam cessionis bonorum Principaliter debitoris commodum respicit, scilicet ut carceris injurias ac squalorem per beneficium cessionis evitet, & si forsan carceri inclusus sit, dimittatur; deinde ut facta cessione à molestiis, quibus à creditoribus attentis ultra modum sæpissimè vexantur, debitor sit liber *l. 6. C. h. t. ubi Dd. Calvin. & Vvesenb. in w. h. t. n. 6.* consequitur enim cedens

dens exceptionem: si bonis cesserit §. *fin. Instit. de replicat. Anton. Fab. Cod. Sabaud. l. 7. s. 31. def. 2 n. 6.* quam, si conventus fuerit, & nihil sive modicum acquisierit opponere potest §. *ult. Instit. de action.* hanc tamen exceptionem Fidejussores opponere haut possunt §. *1. Instit. de replicat.* cum finis fidejussionis hinc sit, ut creditores sibi eo tutius de credito prospiciant, quod si principalis solvendo non existat, ad fidejussores detur regressus §. *fin. Instit. de Fidejuss.*

XIV.

Effectus etiam varii sunt, tum respectu Debitoris, tum respectu creditoris. Illius, *fel. (1.)* dissolvit societatem ita ut cedens cum sociis non amplius jure societatis fruatur; egestas enim societatem perimit *l. 4. §. 1. ff. pro socio (2.)* adimit cedenti jus debitores suos conveniendi, ita, ut nequeat agere cum suis debitoribus *l. 17. de recept. & ibi gloss.* quia omnia bona tenetur cedere ad extremum usque; *teruncium Crispin. V. 4. dec. 125. n. 15. (3.)* solvit etiam compromissum; nam si unus ex litigatoribus bonis cedat, arbiter non potest cogi, ut dicat sententiam: qualis enim esset sententia contra illum, qui nec agere, nec conveniri posset *d. l. 17. de recept (4.)* conservat cedentis famam; quippe cum hinc nullum delictum sit, propter quod infamia inferri debeat, & quoniam is qui auctoritate judicis in carcerem detruditur infamis non efficitur, nisi ob poenam explorati criminis *l. 1. & 14. ex qui 6. caus. in fam. firrog. Perez. ad Cod. h. t. n. 22.* ergo non ob cessionem, cum beneficium non debet esse perniciosius suam causam *Perez. de loc.* Imo textus sunt expressi, quod talis cedentis existimatio non extingvatur *per l. 11. C. ex q b. caus. infam. irrog. & l. 8 C. qui bon. ced. poss.* Alias enim personae, quae in jure dicuntur miserabiles, ignominiosae habendae essent *Bach. ad Treutl. vol. 2 diff. 24. tit. 4. lit. A & B.*

Effectus à parte creditoris (1.) est ut quoad fieri potest, satisfiat creditoribus, non quod dominium transferat cedens in creditorem, contra *l. 3. ff. & l. 4. C. h. t.* potest enim debitor, si solvendo postea existat res suas antequam venduntur recuperare *per d. l. 3. & 4.* creditor vero instare potest, ut bona curatore dato distrahantur *per d. l. 4. C. h. t. Unum. Diff. 23. ad Process. 26. Vvesenb in π. h. t. n. 6. (2.)* Cessio ipso jure obligationem neque civilem neque naturalem tollit, *Perez. in C. h. t. n. 15.* sed tantum ope exceptionis

ptionis cedens se tueri potest, donec postmodum ad pigriorem fortunam pervenerit, quam iudex æstimabit *l. 6. ff. h. t.* non equidem ex qualitate annorum reddituum *Zaf. ad l. 4. ff. h. t. n. 6. 7.* nisi plus sit in qualitate seu valore rei, quam in quantitate proventuum *n. 9.*

XV.

Inter affinia Cessionis bonorum apte referre possumus Traditionem, nisi quod per hanc transferatur dominium *§. 40. Inf. d. rer. divis. & l. 20. C. d. pact.* per illam vero non: uti ex thesis præcedentis declaratione fusius patet. Item Actionis Cessionem huc spectare dicimus, quatenus actiones aut nomina iusto titulo præcedente, legitime in alios transferuntur, de qua *th. 1.* quædam prolata sunt. Deniq; his annumeramus bonorum in solutum dationem, e. c. cum quis prædia quædam habeat, quæ emptorem invenire non possunt, dantur creditoribus in solutum *Nov. 4. c. 3. Si enim non sit. Auth. hoc nisi. C. de Solut.* Sed illa, quæ Creditoribus meliora videntur, factâ per iudicem subtili causæ æstimatione, ipsis conceduntur, ut ex *d. Nov. 4. c. 3.* aperte conspici potest.

XVI.

Ad contraria sive repugnantia jam ultimo loco pervenimus, ad quæ referimus omniæ illud, quod cessionem in genere impedit, ut tótius debiti solutio, si enim debitor ita potens inveniatur, ut solvere paratus sit, cessioni minimè locus esse potest. Dolus quoq; huic Cessioni impedimento est, ubi enim de dolo constat, ibi beneficii locus non est, dolus enim nemini prodest, sed obest *l. 63. §. 7. ff. pro socio l. 22. ff. de re iudic. uti th. 12. pluribus attigimus.*

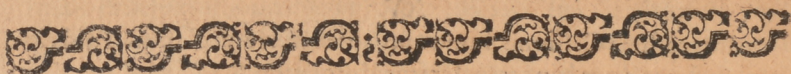
Mors quoq; ipsius cedere volentis, nullis relictis heredibus, cessioni est contraria *l. r. C. d. O. & A.*

Imo & rescripta moratoria ad tempus cessionem suspendunt, uti *ex th. 7.* fusius patet. Deniq; sunt quorundam locorum statuta, quæ Cessionem bonorum planè excludunt, & potius ex tenore & rigore juris veteris debitorem carceri inclusum retinent, vel ad serviles operas addicunt, donec satis faciat, uti in *th. 2.* demonstravimus. Sed hic lubet hanc adjicere quæstionem: Si statuto caveatur, ut debitor, qui solvendo non existit, incarcerari debeat, an propterea Cessionis beneficium excludatur? In Negantium castra transire, æquior sententia nos incitavit, quam hac vice defendemus, facit nobiscum *Cothm. Vol. 1. respons. Jur. 19. n. 3. Brun. q. princ. 3. n. 4. Mey. ad Jus Lubec. l. 1 t. 3. n. 12. & seqq.*

C

Et

Et hæc pro rarione instituti, ac temporis angustia, de hac nobili
Cessionis bonorum materia delibasse sufficiant, Ego DEO T. O. M.
devotas gratias ago, quod hunc meum laborem terminare voluerit,
cui & me, & studia mea omni tempore devoveo.

Corollaria.

Permisio non est actio legis. ^{1.}

^{2.}
*Jus naturale fluens ex ratione brutis nullatenus competit, nec
mutationem in se recipit.*

^{3.}
Scriptura non facit ad legis esse.

^{4.}
Patria Potestas est juris civilis.

^{5.}
Extraneus pater adoptans habet potestatem in filio adoptivo.

^{6.}
*Minor absq; curatore contrahens, si lesus fuerit, gaudet bene-
ficio restitutionis in integrum.*

^{7.}
*Bona fidei possessor tam naturales, quam industriales fructus
percipiendo facit suos irrevocabiliter, si modo titulum sua
possessionis habeat justum ac validum.*

^{8.}
Suus heres aq; ac extraneus titulo pro herede usucapit.

^{9.} Filio

9.
Filio exheredato nepos ex sua persona, ad querelam inofficiosi testamenti non admittitur.

10.
Obligatio rectè juri rerum adscribitur.

11.
Naturalis obligatio impedit indebiti conditionem.

12.
In Contr actu nominato est quoq; causa.

13.
Constitutum est pactum legitimum.

14.
Non statim posito furto, ponitur actio furti.

15.
Quaedam actiones prætoriae sunt perpetuae ut civiles.

16.
Dantur actiones mixtae, in quibus Judex rem alteri facit propriam.

*****:*****?*****

Cedite Pierides celebrandam cedite laurum
ROBBIGIO, quem Phæbus amat, quem juris & aequi
Custos ipsa Themis sacro pectore mulcet.
Rumpere non tentat Bancum, nec cedere rebus
Sed cedentis jura docet durumq; levamen:
Ut cedat nulli Doctorum pulpita scandit,
Talem se prestans nulli qui cedere novit;
Scilicet ad culmen laudis virtute laborat,
Quo nunc ex animo felicia dirigo vota.

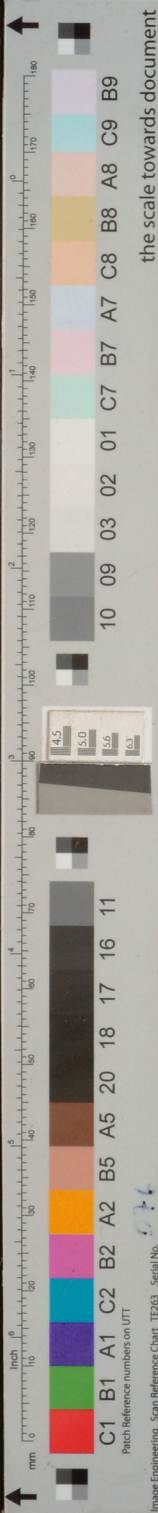
Nobili ac Præclaro Domino Respondenti, populari
suo singulariter dilecto
gratulatur

PRÆSES.

Illegible mirrored text bleed-through from the reverse side of the page.

Mobilis Finciae Domini Reipublicae
Gymnasium
PH. KESEB.

the scale towards document

9.
os ex sua persona, ad querelam inofficiosi
mittitur.

10.
erum adscribitur.

11.
impedit indebiti conditionem.

12.
ito est quoque causa.

13.
m legitimum.

14.
to, ponitur actio furti.

15.
ratoria sunt perpetua ut civiles.

16.
xta, in quibus iudex rem alteri facit pro-

✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱✱
elebr andam cedite laurum
m Phæbus amat, quem juris & aequi
sacrato pectore mulcet.
Bancum, nec cedere rebus
cet durumque levamen:
rum pulpita scandit,
nulli qui cedere novit;
audis virtute laborat,
o felicia dirigo vota.

illi ac Præclaro Domino Respondenti, populari
suo singulariter dilecto
gratulatur

PRÆSES .

